Stockholms universitet

2026

Tolkseminariet

Tolkseminariet är en seminarieserie som erbjuder tre sammankomster per termin. Dessa seminarier består av fristående öppna föreläsningar och föredrag, och riktar sig till personer och organisationer som intresserar sig för ämnen som på ett eller annat sätt rör tolkning som flerspråkig praktik, det tolkade samtalet och tolkning i samhället. Seminarierna hålls i regel av forskare, men ibland också av aktörer på tolkfältet utanför universitetet. Seminarierna hålls alltid på Zoom för att möjliggöra deltagande. Tolkar till/från svenskt teckenspråk är alltid beställda till seminariet. Under 2026 har sex föreläsningar, vilka modererats av Camilla Warnicke, lektor vid Tolk- och översättarinstitutet:

21 januari – Den regionala tolktjänsten, Anders Silvetärn, ordförande i Talför (regionernas arbetsledarförening för tolkcentralerna) & Sara Tornberg, Teckenspråks- & dövblindtolk/Skrivtolk, VGR/Göteborg (49 uppkopplade) Presentation: *Det händer mycket i den regionala tolktjänsten. Talför som är regionernas arbetsledarförening för tolkcentralerna har bevakat och drivit frågor utifrån ett nationellt perspektiv i över 30 år och inte minst utifrån den utredning som gjordes 2022. SOU 2022:11 ligger till grund för det uppdrag som nu MFD har fått gällande den regionala tolktjänsten. Talför ser framemot att ytterligare förbättra och harmonisera den nationella tolktjänsten utifrån detta.*

Anders Silvetärn, ordförande i Talför, kommer presentera det nuvarande arbetet främst utifrån ett nationellt perspektiv. En stor fråga gällande tolktjänsten är kompetensförsörjningen inte minst kompetensen hos aktiva tolkar. Talför har påbörjat detta genom yrkesutveckling inom regionernas tolkverksamhet med ett antal föreläsningar och workshops, Sara Tornberg från Västra Götaland kommer berätta mer om detta pågående arbete.

11 mars – Are Two Heads Better Than One? Interpreting Students' Moral Reasoning Skills; Robyn Dean, Rochester Institute of Technology, NY, USA, gästprofessor på Tolk- och översättarinstitutet kommer att presentera vid Tolkseminariet Presentation: *The Defining Issues Test (DIT) is an internationally used instrument that measures an individual's moral reasoning skills—that is, how an individual explains right and just action. DIT scores are correlated with age and education, and they are also correlated with clinical performance when administered to professional practitioners. Practicing signed language interpreters' scores, however, were not reflective of their age and education in one study, being much lower than those of practitioners from other professions.*

Providing communication access for individuals who do not share the same language as their service providers is grounded in social justice and equity, yet practicing interpreters' DIT scores did not reflect higher-order justice skills. The current study investigates

American Sign Language interpreting students' DIT performance. Over the course of 3 years, different classes of third-year interpreting students in an undergraduate program in the United States took the DIT. Each year, the students' average scores were significantly higher than those of working interpreters (n = 80). This result raises the question of whether, how, and why years of interpreting experience curtail ethical development. A follow-up study with one student class (n = 32) also found that taking the DIT as a collective, meaning that answers were negotiated among group members, resulted in higher scores than the group members' individual median scores. This additional finding adds credence to educational approaches that focus on ethical discussion of interpreting practice.

22 april – ERGOTOLK-VR Og AVATOLK ERGOTOLK-VR, Susanna Catrin Calvert & María Abad Colom (12 uppkopplade) Presentasjonen *omhandler to VR-relaterte prosjekter innen tolking: ERGOTOLK-VR og AVATOLK*

ERGOTOLK-VR var et samarbeidsprosjekt mellom tolkeutdanningen og ergoterapeututdanningen ved OsloMet. Prosjektet hadde to hovedmål: (1) å vurdere om VR-basert simulering egner seg som undervisningsmetode for å fremme kritisk refleksjon hos fremtidige tolker og tolkebrukere, og (2) å undersøke hvordan VR-basert simulering kan fungere som en bro mellom ulike profesjonsutdanninger for å forberede fremtidige profesjonsutøvere på kommunikasjon med minoritetsspråklige.

Prosjektet utviklet 360-graders filmer for VR-headset som skildrer realistiske tolkesituasjoner med etiske dilemmaer. Begge utdanningene gjennomførte piloter der filmene ble brukt i lærerstyrte økter for å fremme refleksjon og dialog. Resultatene fra piloten med tolkestudenter indikerer at VR-baserte undervisningsfilmer er særlig verdifulle for studenter med begrenset erfaring fra tolkefeltet—noe som er viktig gitt at tolkeutdanningen i dag ikke tilbyr en egen praksisperiode. Funnene tyder også på overføringsverdi til andre profesjonsutdanninger.

I det nylig oppstartede prosjektet AVATOLK (2025-2026), et samarbeid mellom tolkeutdanningen ved OsloMet og Zurich University of Applied Sciences (ZHAW), viderefører vi erfaringene fra ERGOTOLK-VR. Formålet er å utvikle en nettbasert løsning som lar studentene øve på tolking i simulerte, realistiske omgivelser på egen PC hjemmefra, uten spesialutstyr (VR-briller). Prosjektet tar også sikte på å utvikle scenarioer tilpasset norsk offentlig sektor.

23 september –Rapport om kompetensförsörjning inom tolktjänsten; Ida Thomson, utredare (30 uppkopplade) Presentation: *Myndigheten för delaktighet (MFD) fick 2025 i uppdrag att förbereda en nationell samordningsfunktion för tolktjänsten. Inför inrättandet lät myndigheten bland annat genomföra en extern kartläggning med fokus på kompetensförsörjning och fortbildning för tolkar för döva, personer med hörselnedsättning och personer med dövblindhet.*

Kartläggningen bygger på dokumentstudier, intervjuer med ett 20-tal nyckelaktörer samt en enkät som besvarades av över 280 yrkesverksamma tolkar. Under seminariet presenteras resultaten från slutrapporten, som färdigställdes i början av 2026, av en av de ansvariga konsulterna, Ida Thomson.

14 oktober – Döva teckenspråkstolkar – En kartläggande litteraturöversikt över ett framväxande yrke; Fanny Söderqvist, doktorand vid Tolk- och översättarinstitutet (71 uppkopplade) Presentation: *Vid Tolkseminariet kommer avhandlingens första delstudie att presenteras. Delstudien är en kartläggande litteraturöversikt över döva teckenspråkstolkars arbete. Den ger en sammanställning av det internationella forskningsläget och en översikt av vad som finns publicerat om döva teckenspråkstolkars arbete och samarbete med hörande teckenspråkstolkar.*

Litteraturöversikten bygger på 32 vetenskapliga studier som tematiserats och belyser döva teckenspråkstolkars yrkesroll och professionella identitet, samarbetet i tolkteam, tolkningsprocessen och utbildningsbehov.

4 november – MfD:s uppgift att vara en nationell funktion för tolktjänsten för döva och personer med hörselnedsättning eller dövblindhet; Andreas Stjärnström, samordnare Nationell funktion för samordning av tolktjänsten, Myndigheten för delaktighet (29 uppkopplade) Presentation: *MfD:s (Myndigheten för delaktighet) uppgift att vara en nationell funktion för tolktjänsten för döva och personer med hörselnedsättning eller dövblindhet.*